

[Bomholt.]

er, at åndens og håndens arbejdere stilles lige med hensyn til støtte til intellektuelt arbejde. Jeg takker den højtærede minister for den liberale fortolkning af det skoleområde, der kan komme i betragtning. Mit parti har ønsket dette lovforslag fremmet — det er sandt —, og jeg føler mig overtydet om, at vi i udvalget snart kan finde en afklaring af de problemer, der måtte stå tilbage.

Jørgen Jørgensen (Lejre): Da jeg hørte ministeren tale, blev jeg mere og mere betænkelig ved, at man ikke klarere får afgrænset de områder, til hvilke disse midler kan anvendes. Jeg ved ikke, om ministeren har tænkt på konsekvenserne af det standpunkt, han for et øjeblik siden indtog. Man får i 1952 fra studiefonden 100 000 kr. til rådighed, og af områder, der kan komme i betragtning ved uddeling af midler, nævnes i selve lovforslaget en række. Dette uddyber ministeren yderligere ved at nævnte nye områder, der kan tages med, idet han siger: jeg kunne også godt tænke mig, at gymnasiaster kunne komme i betragtning, og kunstnere kunne komme i betragtning, og jeg kunne også tænke mig højskoler. Tænk på, hvordan 100 000 kr. fordelt på alle disse områder fuldstændig drukner; og hvordan det bliver fuldkommen umuligt at finde en afgrænsning. Ministeren nævner f. eks. højskoler og landbrugsskoler, og det er klart, at man kan ikke tage landbrugsskoler med uden også at tage højskoler med, men lige så klart er det, at højskoler og landbrugsskoler for tiden benyttes — jeg husker ikke tallet nøje — ca. 1½ mill. kr. i understøttelse til elever. Altså, af disse 100 000 kr. skulle måske enkelte af eleverne på disse skoler også have en part, eller gymnasiasterne — her drejer det sig om tusinder — eller unge kunstnere samt eleverne ved fagskoler og de, der læser ved universiteterne — enhver kan se, at det umuligt kan lade sig gøre.

Derfor tror jeg, at vi i udvalget sammen med ministeren skal prøve at finde en sådan form, at man ikke i almindelig forstand fastlægger, at midlerne skal gives til den studerende ungdom, men gives på et bredere grundlag, dog således at der bliver en vis afgrænsning på de områder, hvor man i forvejen har en virkelig effektiv understøttelses- eller tilskudsordning indenfor ungdommens uddannelse. Jeg tror, man må tænke på eventuelt at holde disse områder udenfor den ordning, vi her drøfter. Derfor tror jeg, at det må stå mere og mere klart, at vi må

have fastlagt visse retningslinier. Det er også en nødvendighed for, at ministeren kan administrere denne lov.

I det hele taget vil jeg skønne, at med de voldsomme udgifter, der er forbundet med uddannelsen nu, er det nødvendigt, hvis det skal få nogen rigtig mening, at man allerede på nuværende tidspunkt af statsmidler stiller et beløb til rådighed, som i forbindelse med de penge, der allerede foreligger, kan anvendes til hjælp til de unge på de nævnte områder. Man skulle hellere nu stille f. eks. en halv million til denne fonds rådighed foruden de midler, der allerede foreligger. Hvis man endelig vil, kan man jo give statens beløb tilbage, efterhånden som nye midler indgår. Det var bedre, om staten, for at man hurtigt kunne komme i gang, som en slags forskud indskød en halv million, for at nævne et tal, så man til næste år, når pengene skal anvendes, kunne anvende dem sammen med de midler, der er i forvejen. Det kunne betyde noget der, hvor støtten er mest påkrævet, og jeg vil henstille dette til overvejelse og videre drøftelse i udvalget. Så tror jeg, det ordner sig at få de penge i kassen.

Den højtærede minister var ængstelig for, at lovens ordlyd skulle forhindre, at man fik andre midler ind end de indtægter, der tilflyder fonden efter selve lovens anvisning, men jeg tror, ministeren vil erfare, at det er langt lettere, hvis man ellers er enig om at stille pengene til rådighed, at finde udvej for, hvordan de skal komme ind i fonden. Det er ikke problemet. Har man først stillet en halv million til rådighed, finder man også nok en form, hvorunder de kan komme til anvendelse til samme formål sammen med de renteindtægter, som der her er tale om, og som ministeren har anslået til at ville andrage ca. 100 000 kr., når de første gang skal uddesles.

Jeg vil tilsige ministeren, at jeg i udvalget vil medvirke til, at vi sammen kan finde et grundlag, som er lettere for ministeren at administrere efter, og som giver klarere begreber om, hvad pengene skal anvendes til, og skarpere afgrænsning af, hvem der kan komme i betragtning. Vi må overveje, om man ikke allerede nu skal stille statsmidler til rådighed, så der virkelig kan blive anseelige beløb at fordele. Man kunne så, hvis man skønner det nødvendigt, lade disse statsmidler afdrage gennem de tilskud, der efterhånden glider ind.

Undervisningsministeren (Hvidberg): Det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) var blevet ængstelig for den måde, hvorpå